

WIJZIGINGSBLAD BRL 4000 en KNA vastgesteld door het CCvD Archeologie

NB

Wijzigingen 1 t/m 4 zijn vastgesteld door het CCvD op 26 september 2016

Wijzigingen 5 t/m 9 zijn vastgesteld door het CCvD op 12 december 2016

De wijzigingen 1 t/m 9 zijn goedgekeurd door de minister van OCW (brief d.d. 12 mei 2017)

Wijziging 10 is vastgesteld door het CCvD op 13 maart 2017

Wijziging 11 is vastgesteld door het CCvD op 8 mei 2017

Wijziging 12 en 13 zijn vastgesteld door het CCvD op 3 juli 2017

Wijziging 14 is vastgesteld door het CCvD op 19 februari 2018

Wijziging 15 is vastgesteld door het CCvD op 19 februari 2018

Legenda: aanvullingen van de tekst zijn onderstreept, weglatingen zijn ~~doorgehaald~~

Wijziging nummer: 1
Datum vaststelling wijziging: 26 september 2016 Datum in werking treden wijziging: 12 mei 2017 Van toepassing op: BRL SIKB 4000, par. 3.4 'Organisatie en personeel'
Achtergrond wijziging: De Senior KNA Archeoloog is op deze plaats foutief opgenomen in de BRL 4000, voor het voeren van certificaat IVO-O (boren) volstaat het in dienst hebben van een Senior KNA Prospector.
BRL 4000, par 3.4 'Organisatie en personeel' is als volgt gewijzigd: [...] Een organisatie die onder het certificaat van deze BRL werkt, is in staat alle verrichtingen die op de scope van zijn certificaat vermeld staan uit te voeren onder aansturing van mensen waarmee de organisatie een vaste relatie heeft. De organisatie dient daarom minimaal één Senior KNA functionaris in dienst te hebben die voldoet aan de opleidings- en ervaringseisen, zoals omschreven in par. 3.5. Dit zijn de volgende: <ul style="list-style-type: none">
• Bij protocol 4003 Inventariserend Veldonderzoek IVO (landbodems):<ul style="list-style-type: none">
• Voor IVO-proefsleuven: Senior KNA Archeoloog;
• Voor IVO-overig: ~~Senior KNA Archeoloog~~ of Senior KNA Prospector;
Wijziging nummer: 2
Datum vaststelling wijziging: 26 september 2016 Datum in werking treden wijziging: 12 mei 2017 Van toepassing op: BRL SIKB 4000/bijlage 4 par. 1A en 1B 'Kenniseisen'
Achtergrond wijziging: Op dit moment zijn er nog geen feitelijke aanbieders van de bovengenoemde cursus. Dat zou in de praktijk betekenen dat actoren die <u>niet</u> via de overgangsregeling met een werkgeversverklaring niet in het Actorregister kunnen worden opgenomen. Dat is voor

betrffende personen naar verwachting een niet-gewenste situatie.

BRL SIKB 4000/bijlage 4 par. 1A en 1B 'Kenniseisen' is als volgt aangevuld:

[...] Minimale bewijsvoering:

- T.b.v. kennis van dit certificatieschema:
  - o een bewijs van deelname aan een- of meerdaagse cursus 'BRL Archeologie'. Dit kan een *in-companytraject* zijn, of
  - o een bewijs van het succesvol afleggen van een digitale toets 'BRL Archeologie', al dan niet vooraf gegaan door een cursus.

Actoren die geregistreerd willen worden en die geen gebruik maken van de in de BRL 4000 opgenomen 'Overgangsregeling' (H. 4) kunnen ook zonder

- o een bewijs van deelname aan een- of meerdaagse cursus 'BRL Archeologie'. Dit kan een in companytraject zijn, of
- o een bewijs van het succesvol afleggen van een digitale toets 'BRL Archeologie', al dan niet vooraf gegaan door een cursus.

in het register worden opgenomen. In het Actorregister is dan een zichtbare aantekening dat zij geregistreerd zijn onder voorbehoud van deze cursus en mits zij deze cursus vóór 1 juli 2017 alsnog aantoonbaar hebben gevolgd.

Deze actoren melden dit na het volgen van de cursus bij hun Toetsende Instelling (TI) . De TI geeft dit door aan SIKB voor verwerking in het Actorregister. Eventuele extra kosten zijn voor rekening van de geregistreerde.

Wijziging nummer: 3

Datum vaststelling wijziging: 26 september 2016

Datum in werking treden wijziging: 12 mei 2017

Van toepassing op: BRL SIKB 4000/bijlage 4 par. 2A en 2B 'Ervaringseisen'

Achtergrond wijziging: Per abuis staat onder publicaties van de Senior KNA Archeoloog/Senior KNA Archeoloog 'Aangevuld met 6 publicaties'. Dat is niet correct, want zou een verzwaring van 6 naar 9 publicaties inhouden. Het is dan ook niet 'Aangevuld met', maar 'aangevuld tot 6 publicaties.

BRL SIKB 4000/bijlage 4 par. 2A en 2B 'Ervaringseisen' is als volgt gewijzigd:

Minimale bewijsvoering:

- T.b.v. de publicaties voor de Senior KNA Archeoloog respectievelijk de Senior KNA Prospector:
  - o Voor de Senior KNA Archeoloog ten minste 3 standaardrapportages IVO-proefsleuven en of Opgraven en voor de Senior KNA Prospector ten minste 3 standaardrapportages IVO-overig, in beide gevallen met vermelding van de actor in het colofon als (mede-)auteur. Standaardrapportages die na 1 juli 2016 zijn opgesteld, dienen te voldoen aan de eisen van dit certificatieschema.
Een standaardrapportage IVO-proefsleuven, IVO-overig of Opgraven moet aantoonbaar goedgekeurd zijn door een andere Senior KNA Archeoloog of Senior KNA Prospector en door het bevoegd gezag.

Aangevuld ~~tot~~ met publicaties tot een totaal van 6, die kunnen bestaan uit (A) standaardrapportage conform het bovenstaande punt, (B) wetenschappelijke publicaties al dan

niet met peer-review in vaktijdschriften en boeken en of (C) proefschriften.

Wijziging nummer: 4

Datum vaststelling wijziging: 26 september 2016

Datum in werking treden wijziging: 12 mei 2017

Van toepassing op: specificatie OS11 'Monsters voor dendrochronologisch dateringsonderzoek'

Achtergrond wijziging:

De passage vermeldt verschillende houtsoorten, maar is gezien de nieuwe technische mogelijkheden niet compleet. Een limitatieve lijst is niet nodig, een doelspecificatie (de houtsoort dient dateerbaar te zijn) volstaat.

OS 11 'Monsters voor dendrochronologisch dateringsonderzoek' is als volgt gewijzigd:

[...]Eisen aan lichten: de monsternamen

De lichting van dendrochronologisch hout dient plaats te vinden conform de eisen OS11 Subspecificatie hout klasse 1 en 2. Dendrochronologische monsters worden genomen met een motor- of handzaag. Elementen die spinthout bevatten en gedegradeerd (zacht) hout moeten voor het zagen met tape worden omwikkeld. Per object/bouwfase dienen ≥ 3 houtmonsters genomen te worden die voldoen aan de volgende criteria; de houtsoort is dateerbaar (in Nederland: eik, es, iep, zilverspar, fijnspar, grove den).

Wijziging nummer: 5

Datum vaststelling wijziging: 12 december 2016

Datum in werking treden wijziging: 12 mei 2017

Van toepassing op: BRL SIKB 4000/bijlage 4 par. 4 Overgangsregeling

Achtergrond wijziging: Voor actoren die deelnemen aan de overgangsregeling blijkt het in sommige gevallen lastig om het aantal benodigde uren aan te tonen doordat zij meerdere malen zwangerschapsverlof hebben opgenomen. Dit speelt alleen in de Overgangsregeling, omdat daar de periode waarin de benodigde uren verkregen kunnen worden, begrensd is (01-01-2012 - 30-06-2016). Buiten de Overgangsregeling is de periode in principe onbegrensd.

BRL SIKB 4000/bijlage 4 is als volgt gewijzigd:

Wijziging in bijlage 4, paragraaf 4 "Overgangsregeling"

[...] De conform 1 en 2 aangetoonde uren mogen ingezet worden bij het verifiëren van verschillende actorstatussen.

Een bestaande actor kan in de periode tussen 01-01-2012 en 30-06-2016 gebruik gemaakt hebben van het recht op zwangerschapsverlof. In dat geval mag de periode tussen 01-01-2012 en 30-06-2016 verlengd worden met de totale duur van het opgenomen verlof of verloven.

Deze verlenging vindt plaats voorafgaand aan de datum 01-01-2012 en sluit direct op die datum aan.

De bestaande actor toont de duur van het opgenomen verlof of verloven aan bij de toetser.

Toelichting:

Indien een bestaande actor in 2013 gedurende 16 weken zwangerschapsverlof heeft opgenomen, wordt periode waarin de gewerkte uren moet worden aangetoond, gerekend vanaf 10-09-11 tot 30-06-2016

Wijziging nummer: 6

Datum vaststelling wijziging: 12 december 2016

Datum in werking treden wijziging: 12 mei 2017

Van toepassing op: BRL SIKB 4000/bijlage 4 tabel 2a Ervaringseisen onder NB (pag. 66)

Achtergrond wijziging: Bij de Senior KNA Specialist (alle specialismen) is opgenomen dat deze 3 jaar werkervaring moet hebben in een leidinggevende functie. Dit is gedefinieerd als "het (al dan niet onder direct toezicht) laten uitvoeren van werkzaamheden uit dit certificatieschema door een KNA Actor, waarbij de verantwoordelijkheid voor het eindresultaat van deze werkzaamheden ligt bij de leidinggevende". Deze definitie leidt tot knelpunten voor veel Senior Specialisten daar zij – mede door de rolverdeling "archeoloog – specialist" a priori niet eindverantwoordelijk kunnen zijn voor een (archeologisch) project. Voorgesteld wordt, op initiatief van BAP, SAMPL en de RCE, om deze definitie voor de actor Senior Specialist aan te passen. Zij vinden het belangrijk dat de KNA specialist voordat deze senior wordt, kan aantonen dat hij/zij ervaring heeft met het aansturen van mensen en/of projecten. Je bent immers verantwoordelijk voor het protocol specialistisch onderzoek en moet aan specialistisch onderzoek leiding kunnen geven. Ook beogen zij dat specialisten meer in contact komen met elkaar.

Nb Het leidinggeven voor overige actoren blijft ongewijzigd. Toegevoegd wordt een aparte definitie voor het begrip Leidinggeven Senior KNA Specialist.

BRL SIKB 4000/bijlage 4 tabel 2a leidinggeven onder NB (pag .66) wordt als volgt aangevuld:

- Leidinggeven Senior KNA Specialist (alle specialismen): (1) Het (al dan niet onder direct toezicht) laten uitvoeren dan wel het aansturen van een specialistisch onderzoeksproject of specialistisch deelproject, waarbij de leidinggevende verantwoordelijk is voor het specialistische eindresultaat van deze werkzaamheden. (2) Het signaleren van ontwikkelingen op het specialistisch vakgebied en het aantoonbaar overbrengen van deze ontwikkelingen op derden binnen het werkveld, al dan niet in een projectmatige omgeving. (3) Het sturing geven aan de implementatie van ontwikkelingen op het specialistische vakgebied in een professionele werkomgeving, waarbij deze werkomgeving gerelateerd is aan het archeologische werkveld.

Nb Het leidinggeven voor overige actoren blijft ongewijzigd. Toegevoegd wordt dus een aparte definitie voor het begrip *leidinggeven* voor de Senior KNA Specialist.

Wijziging nummer: 7

Datum vaststelling wijziging: 12 december 2016

Datum in werking treden wijziging: 12 mei 2017

Van toepassing op: BRL SIKB 4000/bijlage 4 tabel 2a onder NB (pag. 66)

Achtergrond wijziging: De BRL eist een minimum aantal te besteden uren (ervaringseisen) ter verkrijging van een actorstatus. Indien een persoon meerdere actorstatussen wenst te hebben, moet voor iedere actorstatus het voorgeschreven aantal uren aangetoond worden. Bij een aantal actorstatussen vallen (een deel van de) aan te tonen uren echter inhoudelijk samen en is de eis nodeloos zwaar. Het gaat in dit geval om archeologen die prospectief onderzoek doen en archeologen die ook specialistisch onderzoek doen, bioarcheologen en prospectoren die ook als fysisch geografisch specialist geregistreerd willen worden. Die mogelijkheid is nu -met het opnemen van uren-eis- bij in de BRL 4000 (bijlage 4) niet meer mogelijk.

Nb De diploma-eis en de eis aan het aantal publicaties per actorschap blijven ongewijzigd van kracht.

BRL SIKB 4000/bijlage 4 tabel 2a Ervaringseisen onder NB (pag. 66) is als volgt gewijzigd:

- *Personen die meerdere actorstatussen in zich verenigen, mogen in een aantal gevallen de opgedane ervaring per actorstatus (in tijd) bij elkaar optellen om zo aan de ervaringseis van 3000 (of 6000) uur te voldoen (~~bijvoorbeeld: de ervaring die opgedaan wordt ter verkrijging van de actorstatus Senior KNA Archeoloog telt ook mee bij het verkrijgen van de actorstatus Senior KNA Prospector voor Bureauonderzoek~~).*

Voor aankomende en bestaande Senior KNA Archeoloog/Senior KNA Prospector/Senior KNA Specialist Materialen geldt:

Voor een aankomende en gravende KNA Archeoloog met een MA diploma die nastreeft in meerdere actorschappen de senior status te verkrijgen, heeft voor de aanvraag van het tweede en derde actorschap een minimum aantal van 3000 uur per actorschap nodig. Voor 1 of 2 van de genoemde actorschappen op senior niveau, is dus 6000 uur benodigd (minimaal 3000 uur per actorschap) en voor 3 actorschappen 9000 uur (minimaal 3000 uur per actorschap).

Voor bestaande Senior KNA Archeologen die in de toekomst ook als Senior KNA Prospector geregistreerd willen worden geldt dat de helft van de geëiste uren aan werkervaring als KNA Prospector mee mag tellen voor het verkrijgen van die status.

Voor bestaande Senior KNA Archeologen die in de toekomst ook als Senior KNA Specialist Materialen geregistreerd willen worden geldt dat de helft van de werkervaring als (Senior) KNA Specialist mee mag tellen voor het verkrijgen van die status.

Voor Senior KNA Specialisten Bioarcheologie geldt:

Voor Senior KNA Specialisten Bioarcheologie die voor 2 of 3 van de subspecialismen geregistreerd willen worden geldt het volgende: om de senior status te verkrijgen geldt een minimum van 6000 uur, waarvoor tenminste 3000 uur per sub-specialisme. Bijvoorbeeld 3000 uur ervaring als Senior KNA specialist Archeobotanie + 3000 uur ervaring als Senior KNA specialist Archeozoölogie = totaal 6000 uur. Iemand die voor alle subspecialismen wil gaan binnen de Bioarcheologie heeft dan in totaal 9000 uur nodig voor de senior status van alle subspecialismen Bioarcheologie)

Voor Senior KNA Prospectoren en Senior KNA Specialisten Fysische Geografie geldt:

Voor Senior KNA Prospectoren die ook als Senior KNA Specialist Fysische Geografie en voor Senior KNA Specialisten Fysische Geografie die ook als Senior KNA Prospector geregistreerd willen worden geldt dat de werkervaring met prospectie 100% meetelt voor het verkrijgen van dat actorschap.

Wijziging nummer: 8	
Datum vaststelling wijziging: 12 december 2016 Datum in werking treden wijziging: 12 mei 2017 Van toepassing op: BRL SIKB 4000 par. 4.2.7. Tijdsbesteding protocol 4003 IVO	
Achtergrond wijziging: Voor de beoordeling van een project IVO staat 4 uur. Uit de aard van de projecten is dit voor IVO-Proefsleuven benodigd. Voor projecten IVO-O is dit teveel tijd gezien de aard van een IVO-O (booronderzoek, geofysisch onderzoek of oppervlaktekartering). Met de wijziging wordt de te besteden tijd aan een beoordeling van een IVO-O teruggebracht tot 2 uur per project.	
BRL SIKB 4000 par. 4.2.7. Tijdsbesteding protocol 4003 IVO is als volgt gewijzigd:	
Beoordeling implementatie van eisen in een onderzoeksproject: <ul style="list-style-type: none"> - protocol 4003-<u>'IVO-P'</u>/4103 'IVO' - protocol 4003-<u>'IVO-O'</u>	4 uur per project <u>2 uur per project</u>

Wijziging nummer: 9	
Datum vaststelling wijziging: 12 december 2016 Datum in werking treden wijziging: 12 mei 2017 Van toepassing op: BRL SIKB 4000 par 4.2.7 tabel 1 Tijdsbesteding	
Achtergrond wijziging: In de totstandkoming van de BRL is eraan gehecht om bij de beoordeling zowel kennis van auditen als kennis van het archeologisch proces in te zetten. In de BRL is dit als zodanig opgenomen in de "eisen aan het beoordelingsteam" (par 4.3.3). De genoemde kennis dient daarbij bij de beoordeling aanwezig te zijn. In par 4.2.7, tabel 1 is de tijdsduur per onderdeel van de audits opgenomen. Hieruit blijkt onvoldoende dat gedurende deze tijdsduur de benodigde auditkennis en de archeologische kennis beide aanwezig moeten zijn. Met de wijziging wordt dit verduidelijkt. Conform de BRL kunnen deze kennisgebieden ook in 1 persoon verenigd zijn, indien dat niet het geval is, wordt de audit uitgevoerd door 2 personen.	
BRL SIKB 4000 par 4.2.7 tabel 1 Tijdsbesteding <i>Tabel 1: tijdsduur audits, gedurende de uitvoering van de audits moet de volledige voorgeschreven kennis van het beoordelingsteam aanwezig zijn (zie hiervoor par 4.3.3). De voorbereiding van de audits vallen in dit kader niet onder de uitvoering.</i>	

Wijziging nummer: 10
Datum vaststelling wijziging: 13 maart 2017 Datum in werking treden wijziging: nnb Van toepassing op: BRL SIKB 4000, bijlage 4 tabel 1A Kenniseisen bij de (Senior) KNA Specialist Materialen
Achtergrond wijziging: In Bijlage 4 van de BRL 4000 wordt bij de (Senior) KNA Specialist Materialen een opleiding als Ma opleiding Archeologie archeoloog vermeld. Dit levert voor de materiaalspecialisten die een andere opleiding hebben gevolgd problemen op bij hun registratie terwijl zij al jaren werkzaam zijn als materiaalspecialist. <i>Toelichting CCvD 13 maart 2017:</i> <i>Dit punt was al voor de openbare reactieronde in augustus 2015 gesignaleerd door betrokken specialisten en is door hen een oplossing aangedragen. Deze oplossing was echter niet 'meetbaar' geformuleerd en is daarom niet in de definitieve versie van de BRL terecht gekomen. Met het overnemen van deze wijziging, die wel 'meetbaar' geformuleerd is, wordt dit knelpunt alsnog opgelost voor een aantal materiaalspecialisten en hun registratie.</i>
BRL SIKB 4000 BRL SIKB 4000, bijlage 4 tabel 1A Kenniseisen bij de (Senior) KNA Specialist Materialen <ul style="list-style-type: none">
o Afgeronde universitaire opleiding Ma Archeologie, <u>Aardwetenschappen of Natuurwetenschappen</u> (of doctoraal)

Wijziging nummer: 11
Datum vaststelling wijziging: 8 mei 2017 Datum in werking treden wijziging: 8 mei 2017 Van toepassing op: BRL SIKB 4000, bijlage 4 tabel 1A Kenniseisen bij de (Senior) KNA Specialist Bioarcheologie
Achtergrond wijziging: In Bijlage 4 van de BRL 4000 wordt bij de (Senior) KNA Specialist Bioarcheologie een Ma opleiding Archeologie of Natuurwetenschappen vermeld. Ten onrechte ontbreekt hier de opleiding biologie. Dit levert voor de specialisten die een MA of doctoraal in de biologie hebben afgerond problemen op.
BRL SIKB 4000 BRL SIKB 4000, bijlage 4 tabel 1A Kenniseisen bij de (Senior) KNA Specialist Bioarcheologie 1. Bij "Kenniseisen (Senior)KNA Specialist Archeobotanie / Archeozoölogie": Afgeronde universitaire opleiding Ma Archeologie of Natuurwetenschappen of Biologie (of doctoraal)

2. Bij "Kenniseisen (Senior)KNA Specialist Fysische Antropologie ": Afgeronde universitaire opleiding Ma Archeologie of Natuurwetenschappen of Geneeskunde of Biologie (of doctoraal)

Op lijst van door het CCvD Toegelaten opleidingen komen dan alle Biologie-opleidingen obv het CROHO-nummer.

Wijziging nummer: 12

Datum vaststelling wijziging: 3 juli 2017

Datum in werking treden wijziging: 3 juli 2017

Van toepassing op: BRL SIKB 4000, bijlage 4 tabellen 1 en 2

Achtergrond wijziging:

In de KNA Land- en Waterbodems wordt in de 'gravende' protocollen verwezen naar zowel *Scheepsarcheologisch Specialist* als naar de *KNA specialist scheepsresten*. Met beide termen wordt in de praktijk hetzelfde actorschap bedoeld. Deze specialist houdt zich specifiek bezig met het onderzoeken van schepen/scheepsresten afkomstig van onderzoek op land- of waterbodems.

Deze benamingen zijn in de 4.0 versie niet geharmoniseerd. Daarnaast zijn de bestaande eisen aan deze actor, zoals die er wel zijn in de KNA (versie 3.2 en 3.3), per abuis niet meegenomen naar de versie 4.0. Hierdoor kunnen op dit moment de specialisten die zich bezighouden met scheepsresten zich niet registreren voor dat actorschap.

BRL SIKB 4000 BRL SIKB 4000, bijlage 4 tabel 1 en 2 Kenniseisen en Ervaringseisen op te nemen

Bij tabel 1B

KNA specialist Scheepsarcheologie

- Afgeronde universitaire opleiding MA Archeologie (of doctoraal)
- Kennis van dit certificatieschema

Bij tabel 2a

KNA specialist Scheepsarcheologie

- Werkervaring met 3 jaar met het determineren, uitwerken en publiceren van scheepsarcheologisch vondstmateriaal. Minimaal te besteden tijd 3000 uur, minimale doorlooptijd 3 jaar.
- 3 publicaties*.

Publicaties op te nemen als: de drie publicaties dienen betrekking dienen te hebben op het betreffende specialisme

Wijziging nummer: 13

Datum vaststelling wijziging: 3 juli 2017

Datum in werking treden wijziging: 3 juli 2017

Van toepassing op: BRL SIKB 4000, par 4.3.3. 'Personeel van de certificatie-instelling'

Achtergrond wijziging

Aan het personeel van de certificatie-instellingen worden eisen gesteld. Eén van de eisen is dat zij voldoen aan de voorwaarden om een kwalificatie te verkrijgen als auditor voor kwaliteitsmanagementsysteemcertificatie. De kwalificatie wordt afgegeven binnen een 'scope' die een relatie heeft met het vakgebied waarin de certificatie plaatsvindt. In de BRL wordt de scope 'IAF code 35 Other services' voorgeschreven.

De IAF-code 35 is bedoeld voor activiteiten die niet onder andere codes vallen. Archeologisch onderzoek kan ook onder IAF code 34. 'Bouwkundige en technische diensten' vallen. Het alleen voorschrijven van IAF-code 35 is daarmee te beperkend.

BRL SIKB 4000 BRL SIKB 4000, par 4.3.3 'Personeel van de certificatie-instelling' (onderstreept is nieuwe tekst)

De lead-auditor:

- [...]
- Voldoet aan de voorwaarden om een kwalificatie te verkrijgen als auditor voor kwaliteitsmanagementsysteemcertificering gericht op IAF code 34 'Engineering services' en of IAF code 35 'Other services';
- [...]

Wijziging nummer: 14

Datum vaststelling wijziging: 19 februari 2018

Datum in werking treden wijziging: 19 februari 2018

Van toepassing op: Protocol 4003, Protocol 4004, Protocol 4006, Protocol 4103, Protocol 4104, Protocol 4107 (allen versie 4.0)

Achtergrond wijziging

Op dit moment ontbreken in de KNA en BRL 4000 eisen aan de tijdelijke opslag en moeten certificaathouders formeel voldoen aan KNA specificatie DS04 'Eisen aan de opslagruimte van het depot'. DS04 stelt eisen aan de permanente ex situ opslag van vondsten en monsters in provinciale of daartoe aangewezen gemeentelijke depots. In de praktijk zijn deze eisen te zwaar voor de tijdelijke opslag bij de certificaathouder, maar moeten CI daar wel op auditen. Dit leidt in de praktijk tot knelpunten.

[WIJZIGING 1] Toevoegen aan protocol 4004 / 4104

[...]

OS11.b/OS11.b-wb: Eisen aan transito-depots voor vondsten en monsters

Toelichting

Bij (tijdelijke) opslag van vondsten en monsters geldt als uitgangspunt dat de kwaliteit van de vondsten en monsters niet mag afnemen. Gedurende de periode tussen het moment van doen van een vondst of het nemen van een monster en het moment van deponeren bij de deponhouder/eigenaar dan wel het moment van deselectie, moet de vondst of het monster in een zo stabiel mogelijke conditie blijven. Zo wordt de informatiewaarde voor de uitwerking en de kwaliteit van beleving geborgd. Hiertoe moet de vondst of het monster op de juiste wijze verpakt worden en tijdelijk opgeslagen worden. Ook moet de tijdelijke opslagruimte geconditioneerde omstandigheden bieden. Tevens moeten er voorzieningen zijn voor het voorkomen van eventuele calamiteiten dan wel het reduceren van de gevolgen van deze calamiteiten.

De partij die de vondst heeft gedaan of het monster heeft genomen dan wel de partij die onderzoek aan de vondst of het monster verricht, is verantwoordelijk voor het voldoen aan de eisen.

De kwaliteitseisen in deze specificatie zijn gebaseerd op vigerende inzichten ten aanzien van conservering. Ze sluiten aan op de eisen aan het depot van deponhouder/eigenaar (zie specificatie DS04), maar zijn niet identiek omdat de omstandigheden voor een tijdelijk depot en permanent depot wezenlijk verschillen.

Op basis van nieuwe inzichten kan beredeneerd afgeweken worden van de genoemde kwaliteitseisen.

Producten

- Calamiteitenplan
- Beveiliging
- Alarmsysteem

Kwaliteitseisen

onderwerp	kwaliteitseis(en)
Organisatie en ruimten van tijdelijke opslag	<p><i>Administratieve eisen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - De houder van de tijdelijke opslag beschikt over een overzicht van de standplaatsen van de opgeslagen vondsten en monsters. - De houder van de tijdelijke opslag beschikt over middelen om informatie (aantallen, globale conditie, status onderzoek) te verstrekken over vondsten, monsters en documentatie aan zijn opdrachtgever, bevoegd gezag en deponhouder/eigenaar. <p><i>Algemene eisen aan opslag</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Tijdelijke opslagruimten zijn voorzien van alarmsystemen voor brand en inbraak. - Vondsten en monsters worden tenminste 10 cm boven het vloeroppervlak opgeslagen. - Tijdelijke opslag van kwetsbare vondsten, monsters en constructiehout moet gebeuren in een ruimte die is geconditioneerd conform DS04; - Tijdelijke opslag van niet-kwetsbare vondsten en voor monsters mag worden gedaan in een niet-geconditioneerde opslagruimte. <p><i>Eisen aan kwaliteitscontrole opgeslagen vondsten en monsters</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - De houder van de tijdelijke opslag, controleert de vondsten en monsters periodiek op achteruitgang in kwaliteit. Hierbij geldt de volgende frequentie:<ul style="list-style-type: none"> - Voor vondsten en monsters die opgeslagen zijn in een ruimte die is geconditioneerd conform DS04: periodieke controle eens per jaar - Voor niet-kwetsbare vondsten in een ruimte die niet is geconditioneerd conform DS04: periodieke controle eens per drie maanden - Voor monsters in een ruimte die niet is geconditioneerd conform DS04:<ul style="list-style-type: none"> - In de eerste maand van opslag: controle eens per twee weken - In de tweede en derde maand van opslag: controle eens per maand - Vanaf de vierde maand: controle eens per kwartaal - De houder van de tijdelijke opslag baseert zijn controle van de (achteruitgang van) kwaliteit van opgeslagen vondsten en monsters op een checklist van een ter zake kundige KNA Specialist. - Indien vondsten en of monsters in kwaliteit achteruit gaan, treft de houder van de tijdelijke opslag terstond maatregelen.

[...]

[WIJZIGING 2] Toevoegen verwijzingen vanuit protocollen

In de onderstaande protocollen wordt ter plaatse van de genoemde processtappen een verwijzing naar specificatie OS11.b opgenomen.

- o Protocol 4003, versie 4.0
  - o IVO-P: processtappen 2.2, en 3.2
  - o IVO-O: niet van toepassing
- o Protocol 4004, versie 4.0: processtappen 2.2b, 2.3, 2.4, 2.9, 3.1, 3.4, 4.2a en 4.2b,
- o Protocol 4006, versie 4.0: processtappen 2.1, 4.1

In de onderstaande protocollen wordt ter plaatse van de genoemde processtappen een verwijzing naar specificatie OS11.b-wb opgenomen.

- o Protocol 4103, versie 4.0,
- o IVO Opwater: niet van toepassing
- o IVO Onderwater-verkennend: processtappen 2.4, 2.5 en 3.2
- o IVO Onderwater-waarderend: processtappen 2.6, 2.8, 2.10 en 3.2
- o Protocol 4104, versie 4.0, processtappen 2.9, 3.1, 3.4 en 4.3
- o Protocol 4006, versie 4.0, processtappen 2.1, 4.1

In Protocol 4107, versie 4.0 wordt specificatie AB01wb "toelichting" gewijzigd in "Wanneer er vondsten verzameld worden, dan dienen deze conform de specificaties OS11wb, OS11.b-wb, OS16wb, OS17wb en DS03 behandeld en gedeponeed te worden.

- o .

Wijziging nummer: 15

Datum vaststelling wijziging: 19 februari 2018

Datum in werking treden wijziging: 19 februari 2018

Van toepassing op: Protocol 4004, specificatie OS02, Protocol 4104, specificatie OS02 (allen versie 4.0)

Achtergrond wijziging

Metingen (tegenwoordig met GPS of RTK) moeten een *nauwkeurigheid* hebben van 30 mm en niet precisie zoals nu in de specificatie vermeld is. Dat wil in de landmeetkunde zeggen dat de gemeten waarde niet meer dan 30 mm mag afwijken van de werkelijke waarde. Dat lijkt hetzelfde, maar dat is het in de landmeetkunde – waar het in de OS02 over gaat – niet. Precisie wordt gedefinieerd als de mate waarin een *reeks* van uitkomsten (van metingen) onderling overeenstemt. Nu kun je de GPS zo instellen dat hij 1 keer meet, maar ook 5 keer. De consequentie van de formulering in OS02 is dat een expert zal denken dat hij meerdere keren moet meten en dat vervolgens de onderlinge spreiding van die metingen niet meer mag bedragen dan 30 mm. Dat is niet beoogt immers al die metingen kunnen wel een geringe spreiding hebben (dus aan OS02 voldoen), maar toch allemaal een meter naast de werkelijke waarde liggen.

Nb In de audit kan dat aangetoond worden door bijvoorbeeld een GPS- abonnement met een certificaat waaruit blijkt dat een nauwkeurigheid van 30 mm kan worden bereikt.

[WIJZIGING 1] Wijzigen in protocol 4004, specificatie OS02-lb, protocol 4104, specificatie OS02-wb (allen versie 4.0)

[...]

OS02-lb: Aanleg meetsysteem

Kwaliteitseisen aan uitvoering

onderdeel	kwaliteitseis(en)
Grondslagpunten	- Een precisie <u>nauwkeurigheid</u> van 30 mm.
Meetsysteem (RD)	- Relateren aan grondslagpunten. - In het veld markeren.

	<ul style="list-style-type: none"> - Minimaal 4 grondslagpunten. - Onderlinge zichtbaarheid met het ongewapende oog.
NAP-punten	<ul style="list-style-type: none"> - Een ~~precisie~~ <u>nauwkeurigheid</u> van 30 mm. - Minimaal 2 vaste punten. - IJken: minimaal eenmaal per twee weken en eenmaal bij einde veldwerk.
Meetsysteem GPS	<ul style="list-style-type: none"> - Voor de ~~precisie~~ <u>nauwkeurigheid</u> van metingen m.b.v. GPS, (r)TS, etc. gelden de volgende waarden X: 30 mm; Y: 30 mm; Z: 30 mm

OS02-wb: Aanleg meetsysteem

Kwaliteitseisen aan uitvoering

onderdeel	kwaliteitseis(en)
Grondslagpunten	<ul style="list-style-type: none"> - Een ~~precisie~~ <u>nauwkeurigheid</u> van 10 cm horizontaal, 10 cm verticaal - ~~precisie~~ <u>Nauwkeurigheid</u> tussen grondslagpunten 30 mm.
Lokaal meetsysteem	<ul style="list-style-type: none"> - Relateren aan grondslagpunten. - In het veld markeren. - Minimaal 3 grondslagpunten.

